

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esse de 2 ori: Mercurea si Sambet'a, fóiea una data pe septembra, — Preticlu: pe 1 anu 10 fl. pe $\frac{1}{4}$ 3 fl v.a. Tieri externe 16 fl. v. a. pe unu anu seu 40 dezideri, or 3 galbini mon. sunatoria. Se prenumera la postele a. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie ad. cam 10 vorbe mari seu mici inserate se ceru 8 cr. Taxa timbrala e 30 cr. de fiecare publicare. Fară depunerea acestui pretiu înainte nu se voru mai primi publicari.

Nr. 120.

Brasovu, 28. Decembre 1863.

Anulu XXVI.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Contributiunile Transilvaniei in referintia catra finantiele imperiului austriacu.

I.

(Capetu din Nru trecutu).

Pentru că se aflau sum'a cu care Transilvania ar avea a concurge la coperirea trebuintelor și usiorarea nevoilor imperiului, ne vedem constrinsi a recurge earasi la óresi-care cifre, eara acestea luate din bugetulu anului ce se incepe.

Punemu in frunte cifr'a cea mai nevoiasia din tóte si cea mai cumplitu rodietóre din veniturile publice, adeca: Datoriiile Statului.

Totalulu datoriilor Austriei trece preste trei miliarde, seu adeca — trei mii de milioane fiorini v. a. Noi inse scótemu din acestea tóte datoriile coprinse in obligatiunile urbariale esite separatu in favórea proprietarilor fiacarei tieri, in care fusese iobagi'a. Acele datorii urbariale inscrise asupra respektivelor tieri si numai garantate de statu pentru casulu, candu vreo tiéra de coróna nu lear poté plati din fondulu propriu, trecu preste cinci sute milioane in susu. Subtrahandu acelea datorii urbariale, remanu computulu incheiatu in 30. Aprile 1863 datorii strinsu numite ale statului v. a. fl. 2,471,184,992. La care adaugandu nou'a datoria ce se face tocma acumu, eata ca sum'a totala trece preste $2\frac{1}{2}$ miliarde. Ci la scopulu nostru ajunge că se le luamu rotundu in doua si diumetate miliarde.

Dupa care cheia voiti că se se impartia, nu platirea datoriilor, de care deocamdata nu pote fi vorba, ci numai platirea intereselor anuale preste tierile si poróale imperiului?

Dupa suprafaçia pamantului tierii?

Nu ne place asia?

Dupa numerulu sufletelor?

Neci asia?

In proportiunea contributiunii ce ese din fia-care tiéra?

Aici, la acésta cestiune fatala nu voimu a preocupa calcululu nimenu; atata inse prevedemu, ca din interesele anuale de 114 mil. 503,980 fl. *) Ardealulu in casulu celu mai bunu ar avea a plati preste trei milioane, eara in celu mai reu preste siese milioane fiorini. Se stamu inse aici din cause cuvióse numai pre lenga trei milioane.

De aici incolo M.-Principatu Transilvania mai are se concurga intru intielesulu nouei constituutiuni ce a primitu, inca la urmatórele spese ordinarie din bugetulu statului si anume pe a. 1864 de 12 luni.

1. Asia numit'a lista civila a Domnitorului	7,454,800 fl.
2. Cancelari'a cabinet. Maiestatii Sale	63,482 ,

Latus 7,518,282 fl.

*) Staats - Voranschlag für die Finanzperiode 1864. — Vedi si: Beilagen zum Staats - Voranschlag für die etc. III. Band, I. & II. Heft. — Erläuterungen zum Staats - Voranschlag. (Acésta din urma singura coprinde 164 foile tiparite.)

	Translatus	7,518,282 fl.
3. Senat. imperialu, in diurne, bani de drumu, tiparituri, lefile cancelariilor, si ale servitorilor, incalditu, luminatu scl. scl.	452,401 ,	
4. Consiliulu de statu	152,971 ,	
5: Consiliulu ministrilor	65,407 ,	
6. Ministeriulu afacerilor din afara	2,198,830 ,	
7. Ministeriulu de finantie (afara de dobindile datoriilor aratace mai susu)	197,258,891 ,	
8. Ministeriulu de comerciu	14,869,887 ,	
9. Ministeriulu de resboiu	106,683,000 ,	
10. Ministeriulu marinei belice	12,000,146 ,	

Sum'a speselor comune la tóte tierile 341,199,815 fl. Inse sum'a totala in bugetulu anului:

1864 pe 12 luni (nu pe 14 luni) este 516,817,213 fl.

Noi inse lasaramu afara din acésta suma pe tóte trei cancelariile de curte, cumu si pe ministeriulu de statu, pe alu justitiei, pe alu politiei si control'a pe cele d'anteiu trei, pentru ca am presupusu, ca tierile numite ale corónei unguresci nu mai au se'si amestece bugetulu loru propriu cu celu mare alu imperiului, eara pe cesta din urma, pentru ca presupunendu, cumuca administratiunea politica, justitia, instructiunea publica remanendu separate, tierile austriace representate prin senatulu imperialu marginitu (engerer Reichsrath) au se si le platésca ele insele totu separatu; eara in catu pentru control'a statului (Staatsbuchhaltung) de si s'ar parea, ca tierile strinsu autonóme inca ar trebui se ia parte la spesele aceleia, deocamdata o amu separatu si pe acésta. Eara despre partea ce ar fi se ia Ardealulu la platirea interestelor impreunate cu datoriile de statu amu cuventatul mai in susu. Deçi remane că se cercetamu, catu are a plati Transilvania numai la sum'a anuala de 341 milioane si mai bine.

Proportiunea ar fi: Deca 35 mil. locitorii platescu pe a. 1864 v. a. fl. 341,199,815, catu au se platésca 2 milioane suflete?

O alta proportiune dupa miluri patrate ar fi pentru Ardealu multu mai apasatore; pentru ca catu o tiéra este mai raru locuita, prin urmare si mai puçinu cultivata si mai lipsita de comerciu, cu atatu o contributiune grea aruncata numai pe suprafaçia ei devine mai asupritore. Cine nu crede, se cerce insusi. Deçi noi remanemu astadata pre lenga numerulu locitorilor cu temelia a computului nostru si calculandu mai departe si lasandu sutele si miile la o parte, că unele ce facia cu milioanele nu cumpانescu mai nemicu, ne ese, ca Transilvania dupa numerulu sufletelor ar trebui se platésca la trebuintele comune ale statului catra $19\frac{1}{2}$ milioane fl. v. a. pe anu (19,497,132).

Recapitulandu sumele mai din susu privitore la nevoie din laintru ale Transilvaniei:

Bugetulu ordinariu anualu	$3\frac{1}{2}$ mil. fl. v. a.
Interesele urbariale	$3\frac{1}{2}$, " , " , "
Platire anuala din datori'a urbariala	1 , " , " , "
La interesele datoriilor de statu	3 , " , " , "
La recerintele comune ale statului	$19\frac{1}{2}$, " , " , "

Sum'a totala 30 $\frac{1}{2}$ mil. fl. v. a.

Vediendu acésta suma colosală și considerandu, ca Transilvani' platescă in totalu cu totufelul de crescături abia 13 mil. și inca neci atata, de candu s'a ruptu din corpulu ei cele patru tienuturi (Partes), pare, ca sta se'ti inghetie sangele in arterii. Deci datine voia că se pausamu si noi cu cercetările nóstre finantiale pana la unu altu numeru alu a-cestui diurnal.

(Va urma.)

Parastasu.

Naseudu in Decembre 1863. O dorere nespusa străbatu animele nóstre indata ce se latfaim'a trista, cumu-ca renumitulu nostru poetu Andreiu Muresianu a trecutu la eternitate, — acumu ultim'a incordare a còrdelor despre lir'a lui cea multu incantatória se parea, ca dà unu echo tristu si melancholicu, anunciadune prin asta, cumuca sunetulu ei celu fermecatoriu apune in abisulu eternitateli. Insadaru ne-amu incercá a ne descoperi in publicu dorerile anemei pentru perderea acestui barbatu mare, ca-ci in aceasta consolare multa nu vomu aflá, ce Dumnedieu scie pote voru trece multe decenia preste Romanime pana candu perderea lui ni se va recompensá prin renascerea unui atare barbatu. Cumu a desceptatu elu in noi semtiulu libertatei natiunale, catu de bine a sciutu cantá elu pre lir'a lui suferentiele romanului in atate tempuri fatale, martoru ne e chiaru pastoriulu, martorene sunt si junele fete de pre sate, cari la lumin'a lunei cu furc'a in branu atatu de frumosu sciutu cantá poesiele lui. O-purile lui dau si voru dà totudéuna dovedi la viitorime despre spiritulu lui celu mare.

Noi indata ce furamur inscientiat de mórtea poetului nostru ne si consultaramu indata a dà unu micu tributu nemoritoriei lui memorie prin serbarea unei Liturgie si Parastasu, inse aceasta se afla de bene a se amaná pana la Apostolu Andreiu in 12. Dec., diu'a anomasteca totudeodata a fostului nostru poetu, ce se si templă.

In 12. Dec. la 10 ore Rever. Vicariu Gregoriu Moisilu celebrà S. Liturgia asistandu cooperatorele D. Ioanu Lazaru profesorele gimnasiale Leone Pavelia, DD. preoti Tanco si Muresianu; fiindu de facia tenerimea scolasteca cu Dnii invatatori in frunte si tota intielegint'a romana din locu. Dorerea se vedea pre faciele toturor. Dupa liturgia se cantă parastasulu si apoi Rev. vicariu rostí o cuventare cu cuvinte doliose si dulci indreptandu catra junimea scolasteca, dicandu, ca intielegint'a destulu de bene cunoscere si a cunoscatu pre acelu barbatu, ce numai tenerime voliesce ai spune spre asi aduce amente de acelu barbatu in venitoriu, face u-nele asemenari cu vieti'a lui diu teneretie, enarandu junimei cu cate lipse avu de a se luptă studiandu si o indemnă că si dens'a se suportéza toté lipsele si greutatile cu care are de a se luptă numai spre a poté ajunge la scopulu dorit u si a folosi natiunei in venitoriu. Astufelu se fini acestu actu viu, urandu cu totii „sei fia tierin'a usioră“, ca-ci memori'a lui va remané de siguru pentru totudéun'a nemoritorie. — Rever. vicariu că totudéun'a si astadata 'si arată zelulu seu patrioticu emitandu inca inainte de serbarea parastasului intre intielegintia o lista de subscrriere la opurele poetului nostru, adeca „Icón'a crescerei rele si Poesii“ volindu prin asta a ajutá mai multu familiei remase, ca-ci celi mai multi opurele lui le aveam procura. Aci urmează si suscrierea acelora On. Domni; adeca:

Rev. Greg. Moisilu, vicariu, subscrise pre 5 exempl. din „Icón'a crescerei rele cu a) 1 fl. 5 cr., si 5 exempl. dein Poessi a 1 fl. 20 cr.

Petru Tanco, locotenente	1 es. d. Icón'a cr. si	1 es. d. Poesii.
Leontinu Lucchi, v. capit.	1 " " " " 2 " " "	"
Basiliu Axente, asesoru	1 " " " " 2 " " "	"
Dr. Popu	4 " " " " 4 " " "	"
Jacobu Pradanu, ases. orf.		1 " " "
Ipatiu Moldovanu, protoc..		1 " " "
Greg. Verzariu, archivaru	1 " " " " — " " "	"
Nic. Mateo, prot. pol,	1 " " " " — " " "	"
Bas. Petri, invat. prepar.	2 " " " " 2 " " "	"
Neguigatorulu de lemne	— " " " " 5 " " "	"
Joane Margineanu, ases.	1 " " " " 1 " " "	"
Leone Pavelia, prof. gimn.	1 " " " " 1 " " "	"
Ludovica Pavelia	— " " " " 1 " " "	"
Joane Isipu, cancel.	1 " " " " 1 " " "	"
Florianu Mariann, jude c.	1 " " " " 1 " " "	"
Avac. Bobu Hange, v.-not.	1 " " " " 1 " " "	"
Mac. Grigorita, not. com.	1 " " " " — " " "	"
Stef. Neamtii, canc. jud.	— " " " " 2 " " "	"
Joane Anutia, canc. jud.	1 " " " " 1 " " "	"

Joane Pavelu, canc. jud.	1 es. d. Icón'a cr. si	1 es. d. Poesii.
Georgie Ciotu, asesoru	1 " " " " — " " "	"
Joachimu Muresianu, ases.	3 " " " " 3 " " "	"
Dem. Vaida, ases. orf.	1 " " " " 1 " " "	"
Greg. Sangeorsanu, as. orf.	1 " " " " 1 " " "	"

Banii pentru aceste exemplaria se voru tramite catu mai curundu pretiutei familie si déca numitele opuri nu s'ar aflá.

(Amu astepta, că cei ce sciu pretiui meritulu repausatului se nu uite a dovedi acésta prin modulu celu nobilu de susu.)

Diurnale si foi periodice romane in a. 1863.

Anulu 1863 a fostu productiv de organe latitórie de lumina:

Se incepemu cu **Beseric'a**. Cu acestu titlu ésa in Bucuresci la lumina, acumu de 2 ani, o fóia religiosa - morală — cu cirile — supt redactiunea D. preotu Grigorie Musceleniu, unu barbatu, care sci combina religiositatea cu binele si fericirea nationala, care propagandu moral'a, lumina si spiritulu, si aratandu fericirile ceresci, nu neglege nece impintenirea la egservitiulu virtutilor cetatianesci, fara de care neci natiunile, neci statele, neci besericile, nu potu prospera. Acésta e unica fóia besericésca romana, ésa in tota Dumineca cate o cóla, pretiulu 12 doidieceri pe anu. Abonarea se face deadreptulu la redactiunea Romanului. Vedemua ca pe incetu va se primésca si literele strabune.

A micu familiie, diurnalul pentru toti: Litere, scientie, arte, pedagogia, industria, sub directiunea celei d'anta Dominióre romane, care avu talentulu si curagiul a inaltia standartulu reformelor intru tote cele ce au lipsa neaparata de reforma in familia si crescerea ei, standartulu libertatei si tortia cea mai ardietória a nationalitatii spre a face lumina, ori unde se ar' aflá intunerecu. Dsior'a Constantia Dunc'a (Camille d'Alb) memb'a societatei de literati din Francia, a societatei de sciintie, arte si litere din Parisu, membr'a corespondenta a Atheneului de scientie si litere din Paris etc., cu tote c'au primitu cultur'a mai 'nalta prin Germania si Francia, unde mai ca neci audi'a limba materna, totusi prin diligent'a propria scria rom. din ce in ce totu mai neted si mai amabilu. Schintelele cele electrice ale inaltului seu spiritu si foculu interioru, cu care le vibrédia, e unu ce atatu de raru, precum si de rara pe orisontulu diurnalisticiei si alu literaturei romane fient'a femeiesca. Amicul familiei ese in fascioare de 2 ori pe luna; pretiulu 12 fl. v. a. pe anu. Se pote prenumera 'adrectulu său si prin noi. Amicul familiei merita a ocupá celu mai onorificu locu in bibliotec'a foiloru periodice.

Tesaurulu de monumente istorice pentru Romani'a, ésa ér' in fascicule lunarie in Bucuresci. D. A. Papu Ilarianu, renumitulu nostru istoricu, ér' acumu ministrulu iustitiei in Romani'a, 'lu scôte la lumina cu 10 fl. pe anu pentru Austri'a; di'i Tesauru si ai disu totu.

Revist'a romana. Cunoscuta cetitoriloru nostri, esi si in anulu acest'a la lumin'a dorita. Volumulu intregu pe anu la 54 cóle, in octavu mare, cu stampe alese, are pretiulu pe anu 3 galbeni. Se prenumera la redactiune, care voindu a dà la lumina si unu buletinu bibliograficu romanu in fóia sa, róga pe toti auctiorii de produkte literarie romane, că se be-nevoiesca a'i impartasi titlulu si cuprinsulu opuriloru sale. In Fóia vomu publicá si program'a articulorul ce cuprinde acestu opu pomposu si aduncu scrutatoriu.

Romanul. Diurnalul politiciu, comercialu si literariu sub redactiunea D. C. A. Rosetti, unu diurnalul prea ultralisticu si mai multu cosmopolitu decatul nationalu; ese pe tota diu'a, cu 30 fl. pe anu pentru Austri'a.

Buciumulu. Ese pe tota diu'a cu 56 sfanti pe anu. Redactoru e poetulu D. Cesaru Bollaia, porta flamur'a consolidarei natiunei, resbelandu strainismulu si oligarchia. Acestu diurnalul democrat reproduce din candelu in candelu si cate ceva din diurnalistic'a romana din Austri'a, pe care o recomanda cetitoriloru sei cu o maniera fratiésca.

Reform'a. Ese de 2 ori pe septemana ramătiesce si odata francesce. D. J. G. Valentineanu redactoru avu multe a suferi, fara a se lasá de continuarea acestui diurnalul, ce striga reforme, alu carui pretiu pe anu e 28 sfanti.

Conventiunea. Nu de multu esita la lumina, ese de 3 ori pe septemana, cu 2 galbeni si 9 lei pe anu, inca se vede a fi preste liberala. Proprietariu D. Grigorie Heleadu.

Gazeta tribuna leloru de D. Aristide Pascalu cu 3 galbeni pe anu, unu diurnalul forte recomandabilu pentru iuristi.

Tieranul român. Care se ocupă cu economia politică și agricola etc. sub redactiunea D. Joan Joanes ou cu pretiu de 28 sfanti, precum și în dependență, diurnalul ér' liberalu politic, comercial și literar, intrerupsrea ursulu pe oată tempu.

Nichiporeea. Folia satirica cu ilustrații și mai satirice și uneori chiaru sarcastice; pretiul pe anu 4 galbeni. Po lenga spiritualitatea umorului, pare ca trage bine și din spirituoșe atatu e de indiscretu.

Aghinti'a. Altu dracu mai induratu, ale carui tranteli licu, ca sunt mai rococo, nu iamu vediutu facia, dar' neci a avemu tempu de a ne perde cu nemicuri, cari cu catu ecrană mai multu peste marginile bunei cununie și ale viu-utei, cu atat'a se despretescu mai multu si producă numai nu indiferentismu la totu ce e virtute.

Instructiunea publică, de A. Tr. Laurian, istoricul istoricilor nostri inca nu ne veni in anul decursu; atuna mare, fiinduca nece o folia romana, vedu, ca nu o su-linesce.

Amicul șciintiei, folia periodica pentru respanzirea șciintielor (de totu felulu) su directorii Stef. G. Mărescu și Emanoil Mihaescu, cu 36 lei pe anu va esi dela Januaru odata pe septemana și cea romano-bulgara.

Monitorul Oficial alu Romaniei ésa pe totu iu'a, pe anu 28 doidieceri.

Progresul, aseminea oficiosu in Jassy, cu 111 lei pe anu.

Din Austria: **Telegraful român,** două gle pe septemana, pretiu 8 fl. v. a.

Concordia in Pest'a, ese de două ori, pretiu 10 fl. v. a.

Amicul scolei, foia instructiva, 2 septemane 1 1/2 gle, pretiu 5 fl.

Aurora, diaru ilustrat și veletristicou in Pest'a, 2 ori pe luna 1 1/2 côle, pretiu 5 fl.

Organul pedagogicu, in brosiure lunarie, totu năsfer'a instructiunii și a educatiunii, pretiu 3 fl. v. a.

Umoristul. Ese in Pest'a cu ilustrații și corespondența titlului seu. Costa 6 fl. v. a. pe anu.

— Dupa cumu vedem **foile noastre** sunt cele mai fine dintre toate diurnalele, ele se voru éontinua; și spiritul oru, chiar' de li s'ar si inschimba costumulu trntr'o Emancipata, va remané acelasiu.

Dela Vien'a avemu sciri positive, ca in comitetul penru drumulu de feru in Ardealu numai Grois și Baritiu e pe unga linea Clusiu-Brasovu, si numai cu mare greutate va poté reesi acésta linea. —

Intr'aceea situatiunea e critica. FZM. de Benedek se astăpta in Vien'a, poté din cauza miscarilor italiene; apoi oficiul de cōtelare primi avisare dela comand'a armatei, se fia gat'a de a primi si ospita transpōrte inseminate de militia. — Dóra nu pentruca se astăpta conchiamarea dietei Ungariei si paciunirea. —

CHRONICA ESTERNA.

FRANCI'A. Nu se lasa de congresulu propus.

Franci'a posede 2,141,372 pusei cu percusiune si 990,633 fara; 21,965 tunuri de campania, ear' bombele si granatele si altufelul de patrone se afia in multe miliōne gata; 79,576 cai si catari. Materialul armatei stie la 543 miliōne franci.

ITALI'A. Turinu 1. Ian. Deputatiunei camerelor reșpusne regele Victoru Emanuel, ca i pare reu, ca anulu 1863 n'a oferit uocasiune favorabila spre a indeplini resouperarea Italiei. Elu semualisă, ca incurcarile europene ar poté oferi in an. 1864 dorita acea uocasiune.

(Manifestul lui Garibaldi.) Depe insula Caprera Garibaldi emise in 24. Dec. unu manifestu, prin care anuntia resbelul pe primavera viitora. Eta cumu vorbesce prisonierulu de la Aspromonte:

„Italienilor! Facia cu unelturile cele faciarnice a le diplomatici ce trebue se facem? Se ne unim, dar' neci decumă mai multu spre a sustiné pe acei ómeni, cari prinsiretele politice voru a semena ura si discordia; se ne unim, dara neci decumă in spiritulu aceluia (Ratazzi), care risipi puterile națiunii in conflicte fratrucide, ci in numele aceluia singuru in a carui probitate totudeauna ne amu incredintu! Victore Emanuel neci odata nu si a calcatu cuventul. Vicle-nile diplomatice se voru sfarima, că totudeauna de probitatea

lui. Lui i se poate increde tiéra in resbelulu ce ne sta de aproape inainte, căci elu a fostu totudeauna scutul celu a paratoru alu Italiei espuindusi chiaru corona sa pe campul de batalie in lupte inegale; elu singuru va soi se ne condusă cu gloria la Rom'a si Veneti'a fara (a intra in negotiatiuni) a se lasa in tocmele finu insialatore. Pe elu se 'lu investim cu mai currendu cu dictatura peste totu regatulu; se se inchize parlamentulu si se se deschiza casele de inrolare că mai inainte inca de a ajunge in primevara se se pote forma legitimea voluntarilor, care voru fi avantgarda (inainte mergatorii) armatei regulate. Se se formeze cadrele unei reserve din gardele nationale mobile si se grabesca la Mincio. Atunci toate partidele se voru intruni in numele Italiei si dictatorei Victore Emanuel; atunci va inceta brigantagiu, care intuneca cea mai scumpa pétra a coronei. Fortificatiunile Austriei se voru surpa, populatiunea Venetiei si a Iliriei se voru rescula. Itali'a va puté se-si recastige puterea sa propria si va avea totu cuventul a si pretinde capital'a sa.

J. Garibaldi.

Totu Itali'a a entuziasmata de pasii lui Garibaldi si altii de ai lui Mazzini. Imnul lui Garibaldi a reinceputu a esi la parola dilei.

Garibaldi si depuse mandatulu de deputatu alu camerei si acuntru 'si reincepe actiunea sub moto: Rom'a si Veneti'a.

„G. C.” scrie, ca o agentura telegrafica in Turinu a trimis unu telegramu din Ungari'a la toate foile Italiei, in care se spune, cumu placatele lui Kossuth au produs in toate cetatiile Ungariei si Ardealului o miscare infricosiata.

Noi aicea nu scim nemica de asemenei miscari si misiū'a de agentura 'si bate jocu de o intréga Italia, vrendu cu perfidia a áctia foculu in Itali'a in contr'a Austriei, pentru a acésta se fia silita a face concesii suprematiei maghiare in Ungari'a si Transilvani'a. Intr'aceea la Mincio si ap'a Po descarea patronele piemontese puscaturi asupra austriacilor si se dice, ca se afia planulu de resbelu gata spre a luá Veneti'a. —

ROMANIA. Lui „Wiener Abendpost” i se scrie din Bucuresci din 21. Dec. a. c. „cumuca se insiela in parerea sa a aceia, cari tienura pana acumu, ca transportele de arme au venit din Rusia in Romani'a, fiindu-ca princ. Cuza s'a lasatu a mai cautá sprijinulu seu in Petersburg; si fiindu-ca elu e de credint'a, cumuca fora sprijinu nu si poate sustiné neci tronulu neci autonomia tierei, si a cautatu dar' punctul gravitarei in Parisu. E adeveru ca in tempii din urma s'au adusu mari transpōrte de arme in Principate, acelea inse nu venira din Rusia, ci pe mare din Francia. Regimulu are o lipsa straordinaria de arme la proiectele sale pentru imunitarea armatei si armarea poporului. De mai multe septemani se impartiescu armele cele mai vechi intre tierani cu pretiu bunu, din care regimulu primește sume mari. Acestea arme se inlocuesc cu altele aduse din Francia, pentru a armata se multiesec cu 10,000 de feciori, fiindu si puse la cale toate cele de lipsa la acésta. Cu chipulu acesta principale Cusa va fi pusu in stare, in casu de vre anu resbelu, dupa cumu sar fi apromisul, a ajutá armata francesa cu unu corp ajutatoriu de 40,000 feciori, pentruca armata moldo-romana va fi numeră atunci 46,000.“

Neutralitatea. Din cele de susu vedem, si trebuie se ne miram, ca ce intipuire falsa isi mai potu face ómenii străini despre apararea tronului Romaniei si a autonomiei ei in afara; din contra ince credem, ca in laintru voru sci ómenii altufelii judecă despre positiunea, care trebuie se observe.

Cumuca Romani'a se armézia, audim si noi; nu credem, ca se armézia pentru vreunu resbelu agresiv, ci de s'ar armá pana dupa urechi, de siară face legione de Amasone, de siară armá chiaru si copilii de 7 ani: totu n'am puté crede ca barbatii Romaniei se jocă cu tronul si autonomia tierei lor, visandu cumuva la resbele agresive, pana ce nu sunt provocati prin nesce ocupatiuni volnice de protectori nechiamati. —

Romani'a e recunoscuta de Europa ca statu neutralu, dar' autonomu in cele interne; ea are dar' datoria 'si parstră acésta neutralitate cu ori-ce pretiu, si credem, ca sustinerea tronului si a autonomiei Romaniei depinde in ori-ce împregiurari numai dela singur'a aparare a neutralitathei sale. Romani'a dar' are dreptu se se armézia spre scopulu aperarei neutralitathei acesteia chiaru si pana dupa urechi, ér' pentru alte scopuri escentrice si fantasmagorice?! nime cu mintea senatosa nu va risca unu tronu siguru, garantat de poterile europene. —

ROMANIA. București. (Urmare din Nrułu trecentu.)

D. Dem. Ghic'a. „D. ministrul primar și altii (aretandu la D. Rosetti și Lascăr Catargiu) a cerutu comisiunea după usul parlamentar. Dara se cere urgintă. Este unu motivu pentru care se cere urgintă de ministeriu. Noi dara ne preocupa cu dreptul, de cumu se află cestiunea. Trebuie prin urmare se ceremu oficiosu guvernului a ne spune de ce cere urgintă? Cere motivul? Si cerendu acestea nu credeti, ca este cineva contrariu proiectului. E nevoie, pote, de amendare la ore-oari articule, si la aceste amendari credu, ca ar adera si ministeriulu. Ceru dara comisiunea tocmai spre a nu lasă cestiunea se se compromita si mai multu.

D. ministrul de finantie Steege: „S'au acusatu tōte ministeriale de ce n'au datu solutiune acestei cestiuni, si candu noi venim, ne devotamu dorintelor natiunii, candu ve damu unu proiectu, Dv. Domnilor, gasiti motive se ve opuneti! Nu trebuie, Domnilor, se fimu meschini in cestiuni mari. (Aplause, bravo!) Nu trebuie din cestiuni mari se faceti cestiuni meschine. (D. D. Ghic'a se misca in tōte partile.) Inspirati de binele tierei ne presentamu inaintea Dv., că se ve ceremu, se confirmati drepturile ei, si Dv. ve siliti se gasiti motive! Siefulu statului refusa la unu triumfu diplomaticu, prefero tōte periculele, că se deslege cestiunea in tiéra, si Dv. mai ve siliti se faceti obstacule? Comisiunea e meschneria, Domnilor! (Nenumerate aplause. D. D. Ghic'a pare a cere satisfacere personale. D. Steege pare dispusu a i-o dá.)

Este cu totulu imposibile unei pene se deserie entusiasmulu D. Steege, miscarile unoru deputati, si multiumirile altora si ale publicului.

D. Cogalnicénu. „Ce voiti, Domnilor, Dv.? Dv. dintr'o cestiune mare fabricati cestiuni personali! Ce voiti se vedeti in actele ce le cereti? Voiti se vedeti pe unii ministri, ca au urmatu pe calea protocolelor? Pe unii, ca au chiamatu consuli? Astea vreti se vedeti? Glasulu poporului este glasulu lui Ddieu; s'a disu acesta, si eu tienu la glasulu tierei mele. De acea ceru a se resolute cestiunea in tiéra, prin tiéra si pentru tiéra. Acésta e misiunea Dv. Grabiti dara, Domnilor, de traduceti in practica glasulu tierei.

D. D. Ghic'a cere cuventu in cestiune personale.

D. Vernescu propune se se declare adunarea in permanentia.

Se incuiintăza.

Aplause

Unanimitate, dice D. v.-presedinte. Ba nu, unanimitate minus două

D. generalu Tell si altii. E unanimitate Domnule.

D. v.-presedinte. Domnilor, e datori'a mea de a constata adeverulu si de a me tiené de regulamentu, pre cumu amu facutu si adinéori, candu amu opritu aplausule.

D. Cogalnicénu. Natiunea va judecă pentru imputarea ce-mi face D. v.-presedinte in facia adunarii.

D. Boerescu. „Votandu acumu permanintă, a mai remasu se ne luminamu asupra comisiunii. Sunt precedentie, cari ve arata, ca nu s'a mai tramsu la comisiune multe proiecte de urgintia, asia a fostu mai alalta eri cu creditulu cerutu pentru chartia si altele. O cestiune mare că acésta n'a venit de ce s'o tramitemu la comisiune. Ce lumina ar' aduce acea comisiune? Opiniunea nostra este formulata, remane se ne facem datori'a, si, datori'a positiva catra tiéra. Se lasamu dara cestiunile personali si se luamu proiectulu in desbatere.

D. D. Ghic'a. „M'a sculatul, Domnilor, cuvintele Dlui ministrul de finantie, D. Steege, care m'a numitu meschinu.

Mai multe voci, nu!

D. D. Ghic'a. M'a numitu meschinu si éta cumu: (reproduce satirandu entusiasmulu D. Steege.) Eu nu permitu nimenui se me numésca meschinu. D. Steege me cunóisce cine sum eu, care i-am fostu si-i sum amicu de 30 de ani. Eu sum Romanu de seculi, Domnilor, si nu potu fi meschinu in cestiunile tierei. Respingu dara meschneria.

D. ministrul de finantie Steege. Anim'a mea, de si nu a unui Romanu de seculi că a D. D. Ghic'a, inse simte pozitinea mea, Domnilor, si acésta nu trebuia se supere pe nemini.

„E adeveratu, ca sum de treidieci de ani amicu alu D. Ghic'a, si potu se esplicu nervositatea Dlui. Eu am fostu doctoru, si pote voi mai fi, candu n'o-i mai fi ministru. De aceea dicu, potu esplicá nervositatea D. Ghic'a. Asta e o stare patologica, si in cestiunea de facia, Dlui a avutu crispationi,

ból'a seculului. M'am insielatu, ertati-me de entusiasmulu cu care am sustinutu datori'a mea."

Mai multe voci: Nu nu!

D. Rosetti. „Nu cunoscu starea de patologia, inse eu mai am si religiositatea mea. D. primu-ministru earasi ne a amenintiatu, ca intr'o cestiune mare ne ocupam cu cestiuni mice, pe cari D. Steege le-a numit meschine.

D. Cogalnicénu. „Nu sum medicu, că se apretiuediu starea patologica si se cunoscu caus'a nervositatii Dlui Rosetti. Acte? Aete? Poftim, Domnule, dosarele. (D. Cogalnicénu da la birou doue dosare gróse.)

O voce. Se le ieă D. Rosetti se se sature.

D. Cogalnicénu. Mi s'a facutu intrebarea de impregiurari actuali. Ce vrea D. Rosetti se scie? ce au facutu strainii. Candu tiér'a si guvernulu voru fi in unire nu e téma, nu se va compromite cestiunea.

Se suspende sedintă pentru 15 minute si sta 30.

Se citesc proiectul de lege de unu secretariu si ieșe in discusiune generale.

Dupa alte mai multe vorbiri se pune la votu art. III. si se priimesce. Art. IV. se suprime dupa cererea D. Costaforu si dispositiunile lui trecu la art. IX. Guvernulu adera.

In fine celealte articule s'a votatu cumu le-amu publicat.

La votare se face apelulu nominale.

Cea mai mare parte de deputati si facu gloria de a a retá in facia totoror'a bil'a loru alba.

Se despota scrutinul si se gasescu

97 bile albe,

3 bile negre.

Parintele Metropolitatu bine-cuventa votulu adunarii. Publicul aplauda. Bucuri'a e scrisa pe fruntile multoru si umilirea numai pe fruntea catorva.

D. Vasescu: Spre a felicitá pe Domnitoru si a-i spune, ca atunci, candu guvernulu da asemeni proiecte mari, came'r'a nu lipsesce datoriei sale, se se aléga o deputatiune.

INSCIINTIARE.

La Gras, Barth & Comp. in Breslau a esitu o brosiura, care cuprinde mai multe sute atestaturi despre

Sirupu de peptu,

-are se aproba de mai multe fisicate, unu mediulocu pentru orice tuse vechia, pentru durere de peptu, ragusial'a de ani, greutate in gatu, plomon'a balosa, care intr'u casuri forte numerose, au liferat celu mai multumitoru resultat.

Acestu Sirupu lucrédia indata dupa intrebuintarea d'anteiu avantajosu binefacatoriu, mai virtosu la tuse convulsiva si tuse magarésca, ajuta scoterea flegmei cei lipice inecaciósa, alina iritamintul in gutiegii si depedia in scurtu timpu ori care macaru catu de infocata chiaru si tuse pe epctica si scupatur'a de sange.

Pentru BRASIOVU am datu D-lui **S. P. Mailatu** uniculu depositoriu.

Pretiulu unei $\frac{1}{4}$ butelia 1 fior. in sunatori.

$\frac{1}{2}$ " 2 G. A. W. Mayer in Breslau (Prusia).

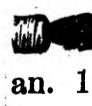
Publicatiune de concursu

pe doua stipendia de 315 fl. v. a. pe unulu de 63 fl. v. a. din Fundatiunea Ramantiana, si pe unulu de 120 fl. v. a. — din Fundatiunea Kleiniana. — Recurenti la acestea stipendia voru avea pana in 15. Januariu 1864 dupa calendarul nou, asi produce inaintea Ordinariatului Metropolitanu gresco-catolicu alu Albei-Julie concursurile sale cu recerutele testimonii provediute.

Datu Blasius 10. Dec. 1863.

3—3

Dela Ordinariatulu Metropolitanu.

 Cu Nr. acesta se finesce abonementulu pe an. 1863. — Gratia sprijinitorilor de tota plas'a!!!

Si anu nou fericitu pentru totu si pentru parte!!!